

KIRKEBLAD

FOR

DAVIK

Nr. 15	Utkommer hver måned	Desember 1931	Utgiver og redaktør: Sogneprest Slaattelid Davik	2. årg.
--------	---------------------	---------------	--	---------

Jesus bed for oss.

*Å Herre Jesus, bed for meg,
so eg kan koma nær til deg.
I sorg og freisting for meg bed
og lys um meg din sæle fred.*

*Å bed for meg, då er det trygt.
For aldri noko vondt og stygt
kan skada meg når du er nær
og bed for meg og hev meg kjær.*

*Du Frelsar, som for dine bad,
bed og for meg, då vert eg glad.
Min Jesus eg vil elska deg
som alltid er so god med meg.*

Biskop Støylen i Nynorsk salmebok.

Advent.

*I Jesu navn med kristenkår
begynner vi vårt kirkeår,
som til Guds ny Jerusalem
oss vidare skal føre frem
inntil vi med det siste trin
går salig til vår Frelser inn.*

I Kristi kirke på jorden er atter et år svunnet, et år som har bragt tusener en evig velsignelse i navnet over alle navn. Et nytt år er kommet med den samme uforanderlige, uforminskede velsignelse for alle åpne hjerter, med lys for dem som sitter i mørke, med kraft for dem som er svake, med trøst for den bekymrede, med ny dom over ubotferdighetens og vantroens barn. Måtte vi begynne det i Jesu navn. Måtte det nye kirkeår føre oss nærmere til Ham, den elskelige, nærmere til Jerusalem der oppe, fremover med bestandighet på den vei, hvis siste trinn bringer oss inn i Herrens glede, hvor vi får se alt som vi her har trodd etter

Guds ord, får skue Herrens ansikt og leve uforstyrret i Hans samfund.

Hør efter hvad adventstiden taler til oss: *Herren kommer*, Herren som er lyset og livet, menneskehjertets lys og liv, i hvem all guddommens fylde bor. Han kommer som er nådens og rettferdighetens milde sol. Han kommer til dem som sitter i dødens land og skygge, til dem på jorden som greter og spør efter frelse fra nøden og hjelp i striden. Han kommer til synderes bolig, som vår venn og broder og slutter sig ganske til oss, går inn i vårt liv og tar det op i sitt. For Han ynkedes inderlig over oss og sa i evighetens råd: Fader, jeg vil løse det bundne, reise op det faldne og føre det fortapte tilbake. Han kommer med sin fødselsglede, med sitt livs velsignelse, med sin underfulle gjerning og tale, med sin lidelses og døds samfund og frukt, med sin opstandelses kraft, med sin himmelfarts fryd og triumf, med pinsens dyre gaver, med sin Helligånds nåde, med sitt levende ord, med sine gjenfødende, helliggjørende sakramenter, som nærer og oppholder oss til evig liv, med syndernes forladelse, renhet, fred og evig liv.

*Han kommer full av nåde
til arme syndres trøst,
å dempe deres våde
som føler deres brøst.*

Han kommer, og med Ham kommer *dagen* som aldri ender, den frelsens dag som de forløste her nede eier i tro og håp og i enkelte opløftende glimt av dens herlighet, og som de hist oppe skal nyte med alle sjelens og legemets krefter, når alt det for-dunklende, hindrende, forstyrrende, besmit-tende er sunket i graven og er borte til evig tid, så dets spor ikke finnes mere.

Denne er dagen som Herren har gjort; lat oss fryde oss i dens lys og glede oss i dens varme og glemme verdens mørke og kulde.

*Fryd dig du Kristi brud
imot din Herre Gud!
Hosianna, pris og ære
skal denne konge være.*

Efter Luther.

Våre bønner.

»Jeg synes det er så vanskelig å be. Mine bønner er så skrøpelige; det er så vanskelig å holde tankene samlet; der er så lite kraft og inderlighet. Når jeg har bedt et par minutter så synes det som en hel time. Jeg vet at slik skulde det ikke være, men det er slik allikevel og jeg kan ikke hjelpe for det. Hvor inderlig jeg ønsker, at jeg virkelig kunde lære å be.«

Det er svært ofte at folk taler således; ja jeg tror nok, at de fleste av oss som vil gjøre alvor av vår kristendom har prøvet litt av det samme, mere eller mindre. Jeg vil her forsøke å gi nogen ganske enkle praktiske råd og vink, som kanskje kunde hjelpe oss til å be bedre enn før.

La oss til å begynne med rydde bort en meget almindelig misforståelse. Man mener ofte at *bønn* alltid vil si: å be om noget. Det er ikke riktig. *Bønn er ikke bare det at en ber om å få noget.* Hvad skulde vi mene om et barn, som bare snakket til sin far hver gang det vilde ha noget av faren. Å be er å tale med vår Fader i himmelen. Det er å løfte hjerte og tanker op til Gud. Der er et slående eksempel på dette i kirkefaderen Augustinus's bok: *Bekjennelser*. Den er formet som en eneste lang bønn, men forteller hele forfatterens livshistorie. Der er megen lovprisning og takksigelse og bekjennelse i den, men lite bønn om noget. Det er en lang hjertets samtale med Gud, og det er bønnens egentlige vesen.

Bønnen har fem forskjellige sider eller deler. Først *lovprisning*, dernest *takksigelse*, så *syndsbekjennelse*, videre *forbønn* når vi ber om noget for andre, endelig *bønn for oss selv*, når vi ber Gud om å gi oss noget vi ønsker og trenger. Det er meget viktig å huske på disse 5 slags bønn, for det gir

oss en rettesnor, en hjelp når vi ber. Når et barn eller en ungdom vil be med sine egne ord så synes de ofte de vet ikke hvad de skal si. Dette gjelder forresten også for de eldre så mangan gang. Her er det en stor hjelp å minnes bønnens 5 avdelinger. Vi begynner med *lovprisning*, uttrykker den med våre egne ord eller bruker det »Ære være« som vi har under gudstjenesten eller den 150de Davids salme eller liknende. Så kommer *takksigelse*; vi tenker på alt det gode som Gud har gjort imot oss, hvordan Han har velsignet oss i de jordiske ting, hvordan Han har gitt oss frelse i Jesus og håp om evig liv og kalt oss til sig; vi tenker på Hans hjelp og bevarelse i dagens løp. Når vi virkelig tenker på alt dette, så vil det ikke være vanskelig å finne ord til å uttrykke vår takk. Vi kan også somme tider bruke Marias lovsang i Luk. 1 og således benytte Bibelens egne ord. Derefter *syndsbekjennelse* og bønn om tilgivelse. Vi ransaker oss selv, tenker over hvad vi har syndet i tanker, ord, gjerninger og forsømmelser, bøier oss for Gud i anger og ber Gud tilgi oss for Jesu skyld. Dernest har vi *forbønnen*, for slektninger, venner, Guds arbeid hjemme og ute, dem som forkynner Guds ord, syke og sørgende o. s. v. Og så kommer *bønnen for oss selv*, om styrke til å kjempe mot den eller de synder som er farligst for oss, om fremgang og vekst i vårt kristenliv, om de særlige ting som vi trenger til. Og til slutt kan alt samles i de ord som Herren selv har lært oss, i Fadervår.

Hvis vi prøver å ta det på den måte som her er antydnet, så skal vi finne, at vi alltid har meget å si til Gud. Der vil bli mere innhold og allsidighet i våre bønner. Det vil bli lettere for oss å be rett, enn om vi alltid bruker slike ord som vi har lært utenad.

Du som synes det er vanskelig å be enda du gjerne vilde, les igjennem dette grundig, tenk vel over det, bed Jesus om å hjelpe dig og forsøk, atter og atter i utholdenhet. Og Han som lærte apostlene å be vil også hjelpe dig til det mere og mere.

I neste nummer av bladet vil vi tale om hvad Jesu eksempel lærer oss om bønnen.

Fra engelsk.

Våre døde.

11. oktober: Oline Jakobsdtr. Brobakke, kona til kårmann Lars A. Brobakke, f. 1854, lungebetendelse.
14. oktober: Gift gbr. Ole Knutsson Åsnes, Brobakke, f. 1865, kreft.
16. oktober: Audun Sakariassen Dybedal, Almenning, f. 1914, kreft.
20. oktober: Johanne Olsdtr. Hamnen, kårrenkje, f. 1847, alderdom.
22. oktober: Helene Hansdtr. Kroken, Bryggja, f. 1849, alderdom.
30. oktober: Bertina Henriksdtr. Fløtre, kjøpmanns enkje, f. 1847 på Totland, alderdom.

Send dem som er i dødens ve
et stråleglimt fra korsets tre!

Notisar.

Til sanitetsforeininga er kome inn: Ved sal av maiblomar i Hennøy 5 kr., Maurstad 10, Almenning 5, Haus 8, Leirgulen 7, Kjølisdal 15, Levdal 5, Rugsund 10, Hunskaar 6, Reksnes 6, Torheim 5, Husevåg 11, Berle 6. — Medlemspengar: Maurstad 3, Almenning 15, Rugsund 8, Hunskaar 4, Maurstad 1, Davik 1, Haukedal 4. — Gåve frå Hans Bøens legat 50. — Innsamling i Berle 29.27. Jolemerker og lodd i Aalfot 12.

Ektevigde: 9. oktober i Flora: Gbr. Karl Johansson Isene og Oline Andersdtr. Langved, Innvik. — 16. oktober i Måløy: Fiskar Martin Lågeide og Åsta Paulsdtr. Oldeide. — 16. oktober i Måløy: Gbr. Anfinn Larsson Lågeide og Oline Nilsdtr. Klubben.

Reglar for vår kyrkjegong: 1. Lat oss møta fram i god tid fyrr gudstenesta tek til. 2. Lat oss stansa til gudstenesta er heilt slutt. 3. Lat oss syngja med i alle kyrkjesvara.

Mange utsendingar frå dei ymse kristelege organisasjonar har i det siste vitja prestegjeldet. Her i Davik krins har i 6 veker vore: Sekretær Ekrem frå Indremisjonen, emissær Isehaug frå Heidningmisjonen, misjonær Stevold frå Kinamisjonen, pastor Myklebust frå Kristelegt Ungdomsforbund, sekretær Vetthe frå Israelmisjonen, misjonsprest Ofstad og sekretær Hodne frå Santalmisjonen. Det er godt å få mykje forkynning av Guds ord. Men det er eit spursmål, um ikkje organisasjonane burde syta for, at ikkje all verksemd kom på ein gong. No får ein alle talarane i ei kort tid, og heile resten av året vert det lite eller ingenting. Det er lite praktisk ordning.

Tal til å tenkja over. I 1930 vart det her i landet drukke 6 370 074 liter alkohol, det vil seia 2.37 liter på kvart einaste menneskje. Forbruket har auka med over 100 000 liter sidan 1929. Desse drikkevarer kostar **164 millionar 392 tusen kroner.** Vi har god råd og gode tider her i landet!

Til sprit 96 procent vart brukt ikr. 3 millionar, til sprit 60 procent og brennevin ikr. 61 millionar, til vin ikr. 34 millionar, til øl ikr. 66 millionar.

Norsk namneliste (framhald):

Hermod, Hervard, Herjolv, Havtor, Halldor, Hallfred, Hallstein, Hallvard, Halvdan, Harald, Håkon, Håmund, Håvard, Helge, Heming, Hermund, Herleiv, Hjørvard, Hjørleiv, Herfinn. — Hallbjørg, Halldis, Hallfrid, Hallgerd, Helga, Herborg, Herbjørg, Hild, Hjørdis, Herdis, Hervor, Herfrid, Hilderid, Holmfrid, Hilda.

Ingemar, Ingemund, Ingjald, Ingolf, Ingvald, Ingvar, Ivar, Inge. — Inga, Ingebjørg, Ingeborg, Ingegerd, Idunn, Ingunn, Ingrid.

Jofred, Jostein, Jørund, Joar, Jon. — Jartrud, Jorid, Jorunn, Jofrid, Jodis.

Karl, Kåre, Kjetil, Kjell, Knut, Kollbein, Kollbjørn, Kollfinn, Kveldulv. — Kjellaug, Kjellfrid, Leidulv, Leiv, Lodmund, Lodve. — Liv.

Gudstenester og sundagspreiker:

2. s. i advent	6. des.: Totland og Berle.
3. —>—	13. des.: Davik og Rugsund.
4. —>—	20. des.: Aalfot og Kjølisdal.
1. joledag,	25. des.: Davik og Aalfot.
2. —>—	26. des.: Rugsund og Totland.
S. etter jol	27. des.: Møte i Bortne, Hennøy og Elde.

Nyårsdag 1. jan.: Davik og Rugsund.
Kr. openb. s. 3. jan.: Aalfot og Kjølisdal.

1. s. etter Kr. openb., 10. jan.: Totland og Berle.

Ved alle gudstenester altargang um nokon ynskjer det.

Basarar: I Berle 30. okt. til heidningmisjonen kr. 197.32. — I Davik 2. november til heidningmisjonen og indremisjonen kr. 206.00.

Ved fest i Gangsøy 30. oktober kom inn til Kinamisjonen kr. 133.70.

Kontingent er betalt av: **Torheim:** Johan Torheim 3 kr. — **Isane:** Oline A. Isene 2. — **Davik:** A. Bentsen, S. Øverland, P. H. Endal 2, R. P. Daviknes 3. — **Hennøy:** R. Vingelven 2. — **Husevåg:** Rasmus Husevåg 5, Gregorius Ramsevik 2, Iver J. Husevåg 3. — **Tytingvåg:** Johan Krabbestig 2, Peder Sørvik 1.50. — **Nordstrand:** Johan Rødeggen 3. — **Maurstad:** Lærer Solheim 3. — **Levdal:** R. Andenes 3. — **Kjølisdal:** Johan M. R. Kjøllesdal 2.50. — **Leirgulen:** Susanne J. Lofnes 2. Hjarteleg takk til alle.

På jakt etter lykken.

En bonde fikk høre at jorden i baskiernes land var umåtelig fruktbar og billig. Så skyndte han sig og solgte all sin eiendom og drog dit. Da han kom frem spurte han hvor meget han skulde betale. De sa, at for tusen rubler skulde han få all den jord han kunde gå omkring på en dag. Pen-

gene skulde betales først. Han skulde begynne å gå i solrenningen og måtte være tilbake ved utgangspunktet før solen gikk ned. Ellers fikk han ingen jord og heller ikke sine penger tilbake. Bonden syntes dette var gode betingelser.

Morgenen etter la han pengene frem, og da solen gikk op begynte han vandringen vel fornøiet. Baskierne fulgte ham ridende. Det led ut på dagen og han gikk og gikk. Varmen blev mere og mere trykkende. Han kjente han blev trett og den tanke kom: »Burde jeg ikke gjøre veien litt kortere, så jeg kan nå tilbake i rett tid uten å bli helt ødelagt?» Men nei, en fager dal bredte sig ut foran ham. Den måtte han eie. Han blev mere og mere utmattet, føt'erne blev såre, men han drev på. Han kastet av sig nogen klær og sprang videre.

Da kvelden nærmet sig, ser han langt borte den haugen han gikk ut fra. Der er langt igjen. Solen daler og kreftene minsker. Han skjelver av frykt og angst og løper alt han formår. Som gal springer han op over haugen. Enda ser han solen. Just idet den går ned er han fremme.

»Godt gjort!» roper dommeren til ham. »Nu har du vunnet dig en stor eiendom«. Men mannen hører det ikke. Han er falt sammen, blodet flyter ut av hans munn og om nogen minutter er han død.

Baskierne ler hånlige. En av dem kaster en spade bort til sin tjener og sier: »Grav ham ned«. Og tjeneren graver en grav så lang og bred at bondens legeme får plass i den. Så kaster han jorden over. Det var all den eiendom han tilslutt fikk for alt sitt strev.

Se, slik jager mennesker etter jordisk lykke, eiendom og ære og øder kraft og møyie og får tilsist en grav.

Men ovenfra lyder det: »Hvad gavner det et menneske om han vant den hele verden men tok skade på sin sjel?»

Efter *Leo Tolstoy*.

Um gudstenesta. V.

Der er i våre gudstenester brukt ei heil rekkje med framande ord. Dei minner oss um, at ordninga av gudstenesta er sværande gamal, er ein arv til oss frå dei tidlegare

slekter av kristne. Vi kristne er av gamal ætt. Denne gongen skal vi greida ut kva desse framande ord i grunnen tyder.

Dersom vi finn fram gudstenesteritualet i salmeboka, støyter vi fyrst på ordet *præ-ludium*. Det tyder fyrespel, liksom *post-ludium* = etterspel. Etter syndsvedkjeninga kjem eit vers av *litaniet*, nr. 33 i salmeboka, og i fyrste verset står dei tvo orda: *Kyrie eleison*. Alle desse 3 ord er greske og minner um den tid, då dei fleste kristne var slike som bruka gresk, det målet som det Nye Testamente er skriva på. *Litani* vil seia: bedesalme, *Kyrie*: Herre, og *eleison*: miskunna deg. Vidare hev vi det latinske ordet *gloria* = ære, som peikar attende til millomalderen, då gudstenesta var på latin, med undantak av preika. Vi har det store *gloria*: Ære vere Gud i det høgste o. s. v. og det little *gloria*: Ære vere Faderen og Sonen o. s. v.

Kollekt vil seia samlingsbøn, ei bøn som kyrkjelyden bed ilag. Dei kollektar som vi no brukar er for det meste tekne frå ei preikebok av den tyske presten Veit Dietrich som døydde i 1549.

Epistel tyder brev og vert nytta um det stykke som presten skal lesa upp frå eit av dei 21 brev i det Nye Testamente. Skal han lesa eit stykke frå ei onnor bok i Bibelen, vert det kalla *lektie*, lesestykke. *Evangelium* tyder den glade budskapet, dernæst: ei bok i det Nye Testamente som fortel um Jesu liv og endeleg: det stykke frå ei av dei 4 evangeliebøkene som skal lesast frå altaret. Som ein veit har vi 3 rekkjer. Dei tvo siste vart fastsette i 1889. Den eldste, gamle, rekkja er svært gamal og var brukt alt i millomalderen.

Hymne vil seia: lovsong.

Præfasjon tyder: fyreord og er namnet på lovprisninga fyrr nattverden. Den har vore brukt i gudstenesta i minst 1700 år. *Herren Sebaot* = »herskarernes herre»; der er tenkt på engleherane. *Sebaot* er eit hebraisk ord frå det Gamle Testamente. *Hosianna* er og hebraisk og vil seia: »Gjev frelse!» eller »Hjelp!» *Halleluja* tyder: Lov Herren, og er likeeins hebraisk.

R. S.